

Nordisk kulturuge

Mød nordiske forfattere, kunstnere, musikere og smag det nordiske køkken

27. september - 3. oktober 2020

I samarbejde med Foreningen Norden arrangerer Rødding Højskole for femte år i træk Nordisk kulturuge.

Kursusværter

Aage Augustinus, cand.mag.
i historie og religion, tidl.
valgmenighedspræst

Anette Jensen, tidl. leder af Nordisk
Informationskontor i Flensborg

*Ud vil jeg! ud! o, så langt, langt, langt,
over de høje fjelde!
her er så knugende, tærende trangt,
og mit mod er så ungt og rankt, –
lad det få stigningen friste,
– ikke mod murkanten briste!*

B. Bjørnson, Højskolesangbogen nr. 182

I sin hyldest til Foreningen Norden i anledning af 100-årsjubilæet i 2019 skrev den islandske forfatter Einar Már Guðmundsson bl.a.: "William Heinesen sammenlignede Færøerne med et sandskorn på gulvet i en balsal, men gransker du sandskornet i et forstørrelsesglas, ser du hele verden. Tal ikke om store nationer og små nationer, udkanter, verdenshjørner og periferier. Jorden er en kugle; midten hviler under dine fødder og følger dig, uanset hvor du bevæger dig hen. Om det samkvem mellem os her i nord, som senere fik navnet nordisk samarbejde, handlede i sin tid skandinavismen og folkeoplysningen, og hertil kan Foreningen Norden føre dens rødder tilbage. Da tankegangen blev udbredt til hele Norden, blev den nordisk, men det var folkeoplysningen, der lagde grunden til det høje kulturelle niveau, som hersker i de nordiske lande. Det er på den måde, der bliver højt til loftet og god plads mellem væggene – at samfundene bliver åbne og frie, og dét i et sådant omfang, at man mange steder i verden betragter dem som forbilleder."

Einar Már Gudmundsson kommer til Rødding i Nordisk kulturuge 2020, hvor vi vil fokusere på islandsk litteratur og den aktuelle situation i Grønland. Der vil også være en heldagstur til det sydvestligste Slesvig med Nordstrand og Husum. Mød bl.a. Bertel Haarder, Erik Skyum Nielsen, Jørn Holbech, Nauja Lynge og Rasmus Glenthøj. Og glæd dig til aftensmåltiderne, hvor der vil være retter fra det traditionelle nordiske køkken. Det er femte år i træk, vi inviterer til Nordisk kulturuge med foredrag, koncerter og heldagsudflugt til Friesland i Sydslesvig.

Kurset arrangeres i samarbejde med Foreningen Norden.

Tilmelding

Pris: 4.950 kr. på dobbeltværelse uden bad (tillæg 1.200 kr. for enkeltværelse).
5.450 kr. på dobbeltværelse med bad. Tilmelding via vores hjemmeside: www.rhskole.dk
(under KORTE KURSER) eller ring til kontoret på tlf. 7484 2284.

Kursusværter

- **Aage Augustinus**, cand.mag., tidl. højskoleforstander.
- **Anette Jensen**, cand.theol., sognepræst.

Medvirkende

- **Bertel Haarder**, MF og tidl. minister for nordisk samarbejde, formand for Nordisk Kulturfond.
- **Helle Erdmann Frantzen**, cand.mag., historiefortæller, kirke-kulturmedarbejder.
- **Steen Jørgensen**, cand.phil., organist.
- **Einár Már Gudmundsson**, forfatter, Island.
- **Erik Skyum Nielsen**, universitetslektor, anmelder ved Dagbladet Information.
- **Rasmus Glenthøj**, universitetslektor, forfatter.
- **Jan Wittrup**, cand.mag., grænselandshistoriker.
- **Naja Mikkelsen**, geolog, seniorforsker ved De nationale Geologiske undersøgelser for Danmark og Grønland.
- **Jørn Holbech**, direktør for Det grønlandske Hus, Aarhus.
- **Nauja Lyng**, forfatter, foredragsholder.
- **"Ulo"** – et kor, som består af 8-10 grønlandske kvinder, der fast eller midlertidigt bor i Sønderjylland. "Ulo" deltager i det grønlandske melodigrandprix – grønlandsk sangdyst – og har vundet adskillige gange.
- **Eva Bach**, tidligere seminarielærer og højskoleforstander.
- **Mads Rykind-Eriksen**, cand.mag. i historie og filosofi, forstander for Rødding Højskole.

Kursusprogram

Bertel Haarder. Fotograf: Steen Brogaard

Færøerne

27.
sept.

Søndag den 27. september

Kl. 15.00-16.30: Ankomst, indkvartering og kaffe.

Kl. 16.30: Velkomst v/ Mads Rykind-Eriksen.

Kl. 17.15: Introduktion til ugen v/ Anette Jensen og Aage Augustinus.

Kl. 19.30-21.00: Højskolesang og fortælling v/ Anette Jensen og Aage Augustinus.

28.
sept.

Mandag den 28. september

Kl. 9.00: Morgensamling v/ Mads Rykind-Eriksen.

Kl. 9.40-12.00: "Godheds ubændige væld" v/ Aage Augustinus.

Et livsfilosofisk foredrag, der vil forsøge at indkredse glæden – ikke glæden ved dette eller hint, men glæden ved at være til! Hovedpersonerne er de to færøske forfattere og nære venner William Heinesen og Jørgen Frantz Jacobsen, der begge i deres forfatterskaber indfanger "livsglædens ret på jorden". Livet er stort og godt. Nok indeholder livet modgang og lidelse, der modsiger det, men det sætter det ikke ud af kraft.

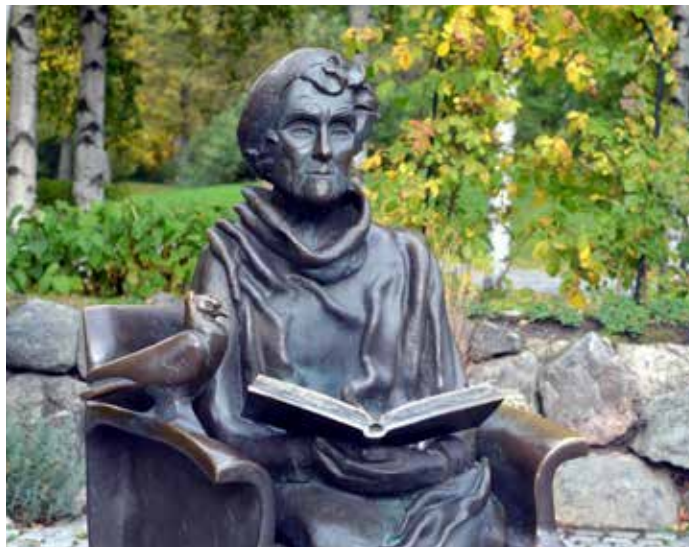
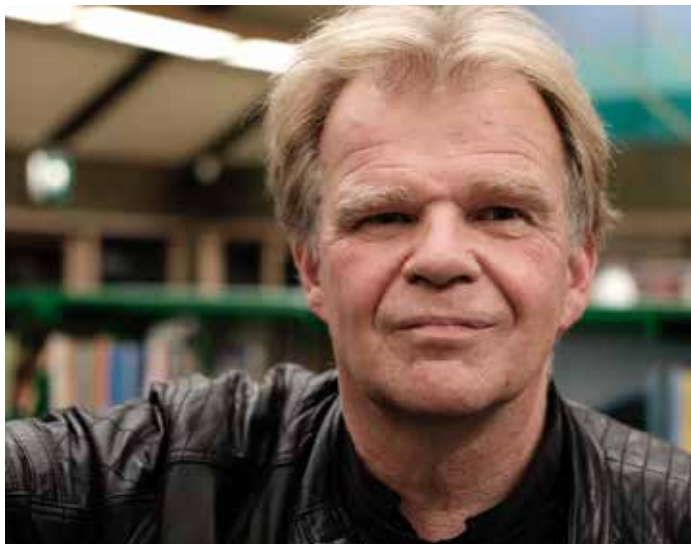
Kl. 14.00-16.30: "Den forældede nordiske småstatsmentalitet" v/ Bertel Haarder.

Mange lande gør sig større, end de er. I Norden gør vi os mindre, end vi er. Også fordi det er bekvemt. Men sammen er vi ikke små. Sammen

kunne vi være med til at vise vejen for Europa, nu hvor Storbritannien forlader os og flere lande i øst og syd er i vildrede.

Kl. 19.30: "Babettes Gæstebud – en musikalsk fortælling" v/ Helle Erdmann Frantzen og Steen Jørgensen.

I 14 år laver Babette øllebrød og klipfisk til to fromme provstedøtre i Berlevåg. Hvad søstrene ikke ved er, at Babette har været køkkenchef på den fineste restaurant i Paris. En dag vinder hun hovedgevinsten i det franske lotteri, og hun bruger alle pengene på at tilberede et guddommeligt måltid til søstrene og deres lille menighed i Berlevåg. Et måltid, der får englens til at synge, og hvor kærligheden og lykken vokser frem, efterhånden som retterne glider ned. Karen Blixen skrev Babettes gæstebud for over 60 år siden. Selve fortællingen foregår for 140 år siden, men de temaer, som Karen Blixen har skrevet ind i fortællingen, er evigt gyldige og kan stadig berige os.

29.
sept.

Tirsdag den 29. september

Kl. 9.00: Morgensamling v/ Eva Bach.

Kl. 9.40-12.00: "Pasfotos og til rette vedkommende" v/ Einar Már Gudmundsson.

Einar Már Gudmundsson er kendt som en af Islands største nulevende forfattere. Hans samlede værker omfatter både prosa, poesi, essays og filmmanuskripter. I foredraget vil han tage udgangspunkt i sine to seneste bøger: romanen "Pasfotos" (2018) og digtsamlingen "Til rette vedkommende" (2019).

Kl. 14.00-16.30: "Hverdag og vanvid i ny islandsk litteratur" v/ Erik Skyum Nielsen. Moderne islandsk digtning, og romankunsten især, lægger særlig vægt på at forbinde og forene forskellige verdener og forskelligartede fortælle måder. Eksistentielt og psykologisk set består den moderne islandske litteratures potentiale mest i en fælles fastholdt vilje hos forfatterne til at følge deres opdigtede karakterer ud over randen, ind i mørket, nedad i sindets dybder, og vise spændingerne mellem disse rum (vanviddet, drømmen, den natlige side af os) og det velkendte, vedtagne, åbenlyse, fælles, sociale rum (dvs. hverdagen, fornuften), uden forklarende analyse, men med livsklog indsigt i tilværelsesplanernes mangfoldighed og ligeværdighed. Foredraget vil gennem nedslag i enkeltværker opsøge denne spænding mellem vanvid og hverdag.

Kl. 19.30: "Unge Astrid" – film i Rødding Bio. Det svenske drama "Unge Astrid" handler om den unge Astrid Lindgren, længe før hun blev

en af Nordens mest elskede forfattere. Astrid vokser op i en lille svensk by i en helt almindelig og religiøs familie. Hun er sprælsk, mere fantasifuld end de andre piger, og drømmer om at komme væk og blive til noget. Hun tager derfor med kyshånd imod udfordringen, da hun får tilbudt en praktikplads på den lokale avis hos venindens far. Han ligger midt i en barsk skilsmisse, og snart opstår der følelser mellem den voksne redaktør og den 16-årige pige. Følelser, der får kæmpe konsekvenser for resten af Astrids liv, og som i sidste ende inspirerer til hendes fremtidige værker. Filmen er instrueret af Pernille Fischer Christensen og har Trine Dyrholm på rollelisten. I den altoverskyggende rolle som Astrid ses Bille Augusts datter Alba August, der formår at skildre en af litteraturens kæmper med både barnlig naivitet og rolig dybde.

30.
sept.

Onsdag den 30. september

Kl. 9.00: Morgensamling i Rødding Frimenighedskirke v/ Mette Geil.

Kl. 9.40-12.00: To nordiske romaner: "Ar" og "Mænd i min situation" v/ Anette Jensen. Romanen "Ar", som udkom 2018, indbragte den islandske forfatter Auður Ava Ólafsdóttir Nordisk Råds Litteraturpris. Romanen handler om en mand i slutningen af fyrrerne, som efter en skilsmisse forsøger at finde tilbage til livet igen. Det samme tema er omdrejningspunktet i den norske forfatter Per Pettersons seneste roman "Mænd i min situation" (2019). Hvordan takler mændene den nye tilværelse, og lykkes

Kursusprogram

Ulo

Husum

de med at finde vejen og meningen igen?

Kl. 15.00–17.00: "Norden til Ejderen: Skandinavisme, højforræderi og krig" v/ Rasmus Glenthøj.

Krigen i 1864 handlede ikke blot om, hvorvidt Sønderjylland skulle være dansk eller tysk. Den var også en del af en politik, hvis mål det var at skabe en skandinavisk union fra Nordkap til Ejderen. På baggrund af ny forskning fortæller Rasmus Glenthøj den politiske skandinavismes historie. En historie om europæisk, skandinavisk og dansk politik samt krig, konspirationer og højforræderi, der kulminerede i 1864.

Kl. 19.30: Koncert i Rødding Frimenighedskirke med det grønlandske kor "Ulo".

"Ulo" er navnet på den kniv, som grønlandske kvinder bruger, når de skal forarbejde skind. Koret har til lejligheden sammensat et program med en række grønlandske sange.

Torsdag den 1. oktober

Heldagstur til Nordfrisland

Kl. 8.30-22: Denne udflugt fører os gennem en række kulturmiljøer i det vestlige Sydslesvig, også kaldet Nordfrisland. Vi skal se og høre om Sönke-Nissen-Koog, hvis fine gårde med grønirrede tage for et øjeblik får os til at føle os hensat til Tysk Sydvestafrika, en af de tidligere tyske kolonier i Afrika.

På en byvandring i Husum ser vi det pittoreske havnekarver, hvor tidevandet dagligt skifter flere meter. Ved byens torv kigger vi indenfor i Vor Frue Kirke, som blev bygget i 1833,

mens hertugdømmerne Slesvig og Holsten stadig var en del af den dansk-tyske helstat. I bykernen ligger også museet for byens kendte forfatter Theodor Storm, der bl.a. skrev romanen "Skimmelrytteren" om det barske hav og de udfordringer, som vestkystens beboere altid har måttet leve med. I Husum finder vi også en række institutioner for det danske mindretal i Sydslesvig, herunder skole og kulturhus. Husums danske kirke er tegnet af Allan Havsteen-Mikkelsen, mens altertavlen er af den færøske kunstner Zakarias Heinesen. Vi skal også besøge Mikkelsen – Center for nordisk kunst og cricket – som gennem årene har vist en række fine udstillinger med mange nordiske kunstnere. Vi tager på rundtur på halvøen Nordstrand, hvor skiftende tiders stormfloder har sat deres præg. Også stedet, hvor vi skal spise aftensmad, vil være inspireret af havets nærhed. Turledere: Aage Augustinus og Anette Jensen.

Fredag den 2. oktober

Kl. 9.00: Morgensamling: "Nordboerne i Grønland: en kristen kulturs undergang" v/ Naja Mikkelsen.

Kl. 9.40-12.00: "Nye fortællinger fra Grønland – med fokus på Grønlands styrker og ressourcer – i undergrunden og menneskeligt" v/ Jørn Holbech.

Grønlands undergrund gemmer på mange ressourcer, og det grønlandske folk er i sig selv et stærkt folk på vej mod mere selvstændighed. Grønland er gået fra at være udkant til en cen-

tral spiller i den globale udvikling, ikke mindst pga. klimadebatten, den smeltende indlandsis og verdens interesse for Arktis. Men hvad kan Grønland ellers byde ind med af styrker og ressourcer?

Kl. 14.00–16.00: "Grønland og rigsfællesskabet?" v/ Nauja Lynge.

Hvordan kommer rigsfællesskabet helskindet gennem den store opmærksomhed omkring Arktis? Trump har sat klørne i Arktis, og står det til ham, går han gerne i land med et tilbud på hele pakken. Forsvarets Efterretningstjeneste advarer mod kinesiske investeringer i Grønland. For russerne vil Arktis kun forblive et lavspændingsområde, så længe Grønland er en del af den danske stat. I samme sekund Grønland måtte løsrive sig, vil Putin vise tænder og tage ejerskab over Arktis. Meget få oplyste mennesker tror på, at Grønland vil få lov til at være alene mere end få timer, hvis grønlænderne pludselig trykker på løsrivelsesknappen.

Kl. 16.30-17.30: Sang under kirketag v/ Aage Augustinus.

En tradition i Rødding Frimenighedskirke, hvor byens folk indbydes til at afslutte ugen med sange fra Højskolesangbogen.

Kl. 19.00: Afslutningsmiddag med sang, fortælling og ostebord.

3.
oktober

Lørdag den 3. oktober

Kl. 9.00: Morgensang: "Gå da frit enhver til sit" v/ Mads Rykind-Eriksen.

Derefter afrejse.

Alle dage, hvis ikke andet er nævnt, er der morgenmad kl. 8-8.45, frokost kl. 12, aftensmad kl. 18 og aftenkaffe kl. 21.

Rødning Højskole

Rødning Højskole er en moderne højskole, der bygger på Grundtvigs tanker om livs- og folkeoplysning. Skolen blev som Danmarks første folkehøjskole grundlagt i 1844 i kampen for dansk sprog og kultur i grænselandet. I dag har vi med respekt for historien og traditionen blikket rettet mod nutiden og dens udfordringer.

Skolen ligger i Rødning, midt i det smukke Sønderjylland med den rige historie, natur og kultur. Mod vest Danmarks ældste by Ribe, marsken og Vadehavet. Mod øst Kolding og Koldinghus. Mod syd Tønder, Møgel tønder, Sønderborg og Dybbøl. Der er 2-3 minutters gang ned til byen, der har et varieret udbud af butikker, og ca. 5 minutters gang til Rødning Centret - et sports- og kulturcenter, der huser biograf, bibliotek, cafeteria, bowlingbaner, fitnesscenter og svømmehal m.m.

Skolens bygninger har sjæl - både den smukke hovedbygning og den nyistandsatte stald og lade, der er blevet ombygget til inspirerende undervisningslokaler vha. en donation fra A.P. Møller Fonden på 20 mio. kr. Foruden de korte kurser afholdes lange kurser med vægt på politik, journalistik, litteratur, tekstil, design og musik samt en række klassiske højskolefag som tegning, livsanskuelse, keramik, historie, skriveværksted og grafisk design.

R Ø D D I N G H Ø J S K O L E